

"Canadian Hungarian News"
Entered as Second Class
matter Gen'l Post Office,
Ottawa, Ontario, Canada
An independent journal,
published twice a week
in English and Hun-
garian languages. - Circu-
lating in the 9 Provinces
of the Dominion of Cana-
da and largest of all
Hungarian papers within
the entire British
Empire.
Editorial Offices and
Printing Plant
375 Hargrave St.,
WINNIPEG, Man.
Yearly Subscription \$2.
to Foreign Countries \$3.

VOL. X. EVFOLYAM

Kelet-

Kanadai Magyar Újság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG, MAN.

1933. TRIANON 13. DECEMBER 19 KEDD

No. 62 SZAM.

Benes Párisba, Maniu Londonba sietett — kétségbeesett rémületében

Atlanti
Óceántól
Csendes
Tengerig

P. E. I.

Prince Edward Island
lakossága csupán 98 e-
zer s ebből 12000 Char-
lottetown fővárosban
élt; vasútja 279 mérföld

"AZ EZÜST-termelés alapít-
ja" néven ismerték Dalton kor-
mányzó, aki prospektorból lett
a legkisebb kanadai tartomány
első tisztviselője. A 83 éves ko-
rában elhunyt volt bányász nem
feledezett meg sohasem társai-
ról és mint melegsivű emberba-
rát, rengetegen kísérték utol-
só útjára. A szép kort megért
kormányzó baleset következté-
ben verült kórházba, ahol tüdő-
gyulladást kapott.

N. B.

New Brunswick legma-
gasabb hegyecskéje a
Cape Breton, 2700 láb.

ST. ANDRE városkában meg-
halt Mrs. Pierre Lavoie, egy fran-
cia-kanadai öregasszony 92 é-
ves korában. Bárha nálánál ö-
regebbek is laktak a tartomány
területén mégis a minap elhunyt
asszony viszi el az elsőséget
családja nagysága tekintetében.
Mrs. Lavoienak ugyanis nem
kevesebb, mint 444 közvetlen le-
származottja él, négy nemzedék
keretében.

N. S.

Nova Scotia kikötői a
leghidegebb télen is
biztos menedéket nyu-
tanak a hajózásnak.

TIZENEGY veszedelemben
forgó hajót mentettek ki a
Sable sziget sziklás partvidékén
a múlt héten pusztító nagy vi-
harban. Miután a William nevű
bárka mentőcsónakját is dara-
bokra törték a szirtet, hol a víz-
felület felett hagyó hol pedig el-
temető hullámok, egy vontató-
gőzös legénységének hősiessége
a 60 mérföldes óráknénti seb-
séggel szülőgőz szélvész ellené-
re megmentette a bajba jutotta-
kat.

NÉCER munkást tartóztattak
le a hallfaxi hatóságok annak
gyanúja címén, hogy ő gyilkol-
ta meg a 12 és 10 éves két He-
fferman fiut. A gyilkosság öt He-
fferman család között történt a vasúti
töltés egy elhagyott részén. A
gyilkosság okát nem állapították
meg.

Que.

Quebec területén ter-
melik a világ aszest-
szükségletének több,
mint 85 százalékát.

CASAVANT, a világhírű fran-
cia-kanadai orgonakészítő mes-
ter 78 éves korában elhunyt St.
Hyacinthe városában. A híres or-
gonagyáros családja még a múlt
század közepén kezdte egész
szerep keretét közötti üzemét,
mely Északamerika legkereset-
tebb orgonagyárává fejlődött.
Még távoli világreszkek templa-
mai és mozgószínházai is Cas-
avanttól rendeltek orgonát.

\$30.000 pénzbürségre ítélték
azt az öt montreali szénkeres-
kedőt, akik a kanadai "Comb-
ines Act" rendelkezései ellené-
re hamis adatok alapján kijásoz-
ták a törvényt és olcsó német
szénhez hozták be az angol kvóta

keretében. Az eredetileg perbe-
fogott 11 szénkereskedelmi vál-
alat közül ötöt felmentettek a
vád alól, a hatodikról pedig ki-
derült, hogy csupán fiókja az
egyik elítélt vállalatnak.

KINAI, úgynevezett "tong" há-
boru ütött ki Montrealban, a-
melynek során annyira helyben-
hagyták egymást a derék ferde-
szeműek, hogy hatot közülük
kórházba kellett szállítani, tí-
zenhat "csink"-et pedig hűvö-
re tettek a rendőrök. A detektí-
vek nyomozásának eredménye
értelmében házárjáték miatt
vesztett össze a "China-town"
két elkeseredett pártja.

Ont.
Ontario farmjai
4 millió a hízó álla-
tok a 1 és 1/4 millió
a tehének száma.

A UNITED Farmers of Onta-
rio, mely a tartomány egyik leg-
erősebb társadalmi szervezete,
évi konvenciója alkalmából egy-
hangilag elhatározta a Co-op-
erative Commonwealth Federa-
tion pártjához való csatlakozását.
A Woodsworth winnipeg-i képvis-
elő vezetése alatt párt a ja-
nuár 25-ikén megnyíló ottawai
képviselőházi ülések alatt fog
először bemutatkozni a törvény-
hozásban.

A NAGY TAVAK hajózása
végleg szünetel, amennyiben az
utolsó tehergőzös csak nagy ne-
hezségek árán tudott bevászaro-
gni kikötőjébe. A Lake Superi-
or sokhelyütt jégpáncéllal bo-
rított vízen White Fish halás-
faluba érkezett a "Henry Cort",
mely az összes világítótorony
őreit összeszedte a partvidéken.

Man.
Manitoba farmerei át-
lították első a kanadai
árpa-termést felét.

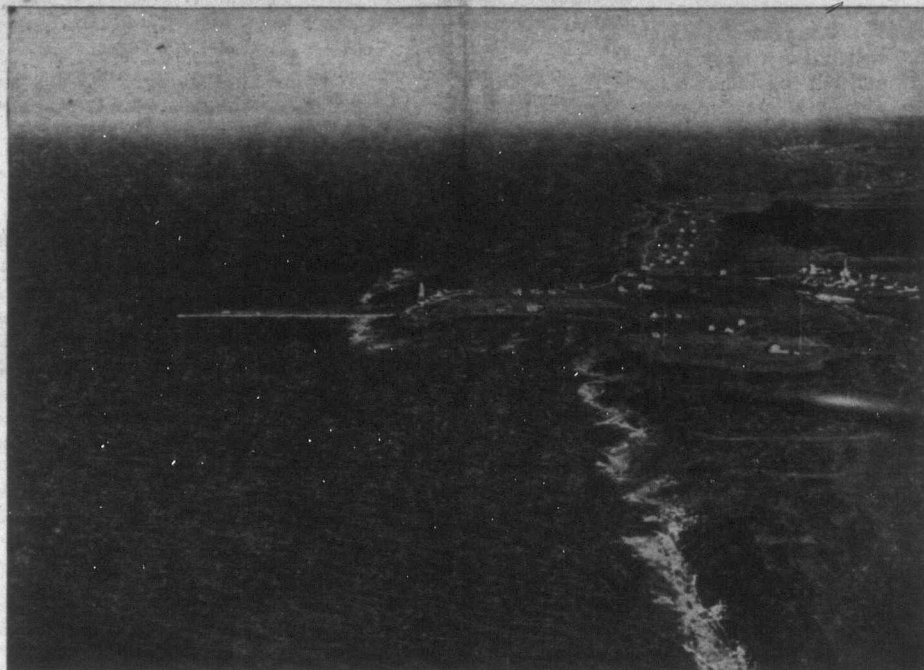
A SZARVAS annyira elszapo-
rodott a Riding Mountain Natio-
nal Park területén, hogy az egy-
időben már kivészőfében levő
csordákat kénytelenek takar-
mánnyal ellátni. Hozzávetőleges
számítás szerint a Clear Lake-
től 25 mérföldnyire északra levő
Andy-tó környékén legalább
2.500 szarvas tanyázik.

DUCK öböl tájékán, a Winni-
pegi tó északnyugati csücs-
kében íjesztő mértékben hara-
pódzott el a torokgyík nevű ve-
szedelmes járvány. Medd winni-
pegi orvos egy ápolónő kíséreté-
ben repülőgépen indult utnak az
éztáji rengeteg felé, hogy a ma-
gával vitt diffúzió-szerű fel-
használásával megmentsse az 50
főre becsült beteg gyermekse-
reget.

Sask.
Saskatchewan közel
100 tejaszárkában 10
millió font vaját állí-
tanak elő évenként.

A SZESZ forgalombahozatala
ügyében megoszlanak a vélemé-
nyek a legnagyobb prérítartó-
mányban. Saskatoonban gyűlé-
sített legutóbb a Saskatchewan
Prohibition League, melynek de-
legátusai egyhangúan elítélték
ugyan a pálinka-árusítást, azon-
ban semmiképpen sem tudtak
megegyezni abban, hogy ha már

Ez a hányatott kivándorlók „Jóreménység Fok”-a

Montreali 350 mérföldnyire
északkeletre, Father Point az el-
ső szárazföldi „pont”, ahol a ten-
gerentúlról érkező óceánjárók
rövid időre megállnak. Itt száll
hajóra a „pilóta”, angolosan
„pájlet”, aki a kapitánytól átve-
vén a parancsnokságot, mint a
St. Lawrence folyam minden-
egy zugának alapos ismerője,

a tartományi kormány minden-
képpen foglalkozik szeszárusítá-
sal, milyen módon hozza azt
forgalomba.

Alta.

Alberta 400 ezer lóór
villamos energia szol-
gáltatására becsült fo-
lyórészletéből csak
40 ezret használ ki.

"VITORLÁS" automobillal u-
tazott négy mérföldet Wilford, a
híres gabonatermelő Stavely
mellett, midőn a nagy hóvihar-
ban megdöbbenve s felmond-
ta a szolgáltatást gépkocsijának
villamos gyújtóberendezése. Utá-
társra erre egyszerűen kinyitotta
az autó ajtaját és átlag 15 mérf-
öldes sebességgel tettek meg a
hátralévő utat.

TRAPPER-életet mentett
meg ismét egy hős pilóta, aki a
rettenetes hidegben, a veszedel-
mes hóvihár ellenére elindult a
messze északra, hogy Gunnar
Aspar beteg skandináv vadfogót
Fort McMurray kórházába szál-
lítsa.

B. C.

British Columbia éro-
olvasztó telepei gyár-
ják a legtöbb talaj-
javító vegyszert.

A WADDINGTON partvidéki
hegylánc felkutatására vállalko-
zik egy angolokból álló társa-
ság, hogy ezáltal British Colum-
bia egyik legkevesebb ismert te-
rületéről szerezzenek be pontos
adatokat. A kutatást még a tél
folyamán megkezdendék, még
pedig egy sárkány hegymászó
szakértő vezetése mellett — hó-
talpakon.

SUMAS Prairie környékén
rettenetes pusztításokat végzett
a kiáradt Fraser folyó. Az évek-
kel ezelőtti lecsapoló mélyfeket-
sü területek majdnem mind víz-
 alá kerültek. A magyarlakta vi-
 déken még a magasfeszültségű
elektromos vezetékeket is ledönt-
te az ár, úgyhogy a vízvezet-
tyük üzembe is napokon át szü-
netelt.

irányítja a nagy acélszörnyete-
gát Montreal felé. Az európai
postát is Father Pointon veszi
át a hajóról egy motoros csónak
hogy a parton várakozó gyors-
vonatra rakja, viszont ugyanitt
készbeszik az első táviratokat
is. Innen küldte Kanadába érke-
zőkor Rothermere Lord a ma-

gyar igazság nagy angol barátja
távirati üdvözléssel lapunk révén
a kivándorolt magyarságnak.
Ez az a pont, melyet örömteli
lelkességgel köszöntött a ten-
gerhez nem szokott oly sok ma-
gyar bevándorló a sok hányko-
lás után megnyugvó tenger-
járó gőzös fedélzetéről...

(A "Canadian Pacific" felvétele)

SZERVEZETBEN AZ ERŐ! LE A KÉNSZERMUNKÁVAL!

Munkás
JÓL FIZETETT MUNKÁT
RELIEF HELYETT — ÖT
NAPOS MUNKAHETET,
HÉT ÓRAS MUNKANAPOT
A KIHASZNÁLÁS BONT-
TÉSÉT — MUNKÁS-KEP-
VISELŐKET OTTAWABA!

Végetért az ontariói favágó-sztrájk

Teljes egy hónap munkaszü-
net után lelkes hangulatban
nyilatkozott meg az ontariói fa-
vágó munkásság, midőn tudom-
ására jutott, hogy a munká-
adók 85 százalékban teljesite-
ték követeléseiket az Ontario
tartományi kormány közbenjá-
rására. Hetek óta folytak már
a tárgyalások a kormány kikü-
ldöttjei és a faterlepek vezetősége
között, azonban csak december
14-ikére sikerült elismerni az
ellentéteket.

A megegyezés alapjaként
a munkaadók 28-30 dolláros havi
bért biztosítanak a favágóknak,
akik ezentúl 2 dollárt kapnak
egy "kis" kord és \$3.50-ot egy
kettős kord fa kitermeléséért.
Ezzel szemben viszont az eddigi
egy dollár és 90 cent helyett 75
centet fizetnek az ellátásért na-
ponta. Miután az idén télen ki-
termelődött fa legnagyobb részét
már szerződésileg előre eladták,
a vállalkozók csak nehezen a-
karkart belemenni a kedvezme-
nyekbe, míg azután az ontariói
kormány kordoként \$1.40-ról
egy dollárra szállította le az a-
dót a kitermelt lucfenyő min-
denegyes kordja után.

Maguk a sztrájkvezérek, akik
november közepén azokkal is le-
tették a fejszét, akik körülmé-
nyeikkel meg voltak elégedve,
beismerik, hogy miután a köve-
telések több mint háromnegyed-
részét teljesítették a munká-
adók, további ellenállás nem ve-
zetne jelenleg eredményre. Hír-
szerte a pilét-vonalon el is cse-
desült minden és hamarosan vi-
ggy kétezer ember fogja ismét
rendszeresen kézhez venni meg-
érdemelt keresetét.

ROUYN Quebec tartományi
környékén még tart a favágó-

Ujság
A MUNKANÉLKÜL BAL-
ESETI S ÖREGKORI BIZ-
TOSÍTÁS ORSZAGOS KI-
TERJESZTÉSÉT — A KÖZ-
ÖZMEK SZÖVEKEZE-
TEKKE ALAKÍTÁSÁT —
AZ ÜZSORA KIIRTASÁT!

sztrájk, bár 83 piketelőt repülő-
gépen szállították Ville Marie
vadonuj börtönébe. Taschereau
tartományi miniszterelnök kijel-
entette, hogy a munkások pa-
naszait haladéktalanul felülviz-
sgálja és a favágó táborok ellá-
tási és fizetési körülményeinek
megállapítására bizottságot
küld ki.

DARABOKRA tépett két em-
bert munka közben a torontói
Visco Petroleum gyárban törté-
tént robbanás. A város nyugati
szélén levő telep egyik raktár-
épületében eddig még kiderítel-
len okból kigyulladt az ott fel-
halmozódott gázolín s más nyers
olajtermékek. Toronto, Lambton s
York tűzoltói hába vonultak ki
lőhalálában: a két ember életét
nem sikerült megmenteni; dara-
bokra szaggatott tetemük már
szenné égett, midőn rájuk talál-
tak.

A PRÉRI-tartományok minisz-
terelnökei jelek szerint nem
hagyják csak annyiban a dolgot
a közmunkák megkezdésének
halogatását illetően. Victoriá-
ban tudvalegileg megbeszélést
tartottak a nyugati kormányok
vezetői melyhez Ontario minisz-
terelnöke is csatlakozott. Az ot-
tani határozat értelmében a bi-
rodalmi kormányt közzösen igye-
keznek a közmunkák sürgős
megindítására szorítani.

AZ ÁLLAMI alkalmazottak is
sztrájkra keltek, melyek miatt
az esetre, ha további fizetéselevá-
gással neheztik megélhetésüket
Tudvalegileg már eddig is 15
%-ot vontak le a köztisztviselők
fizetéséből és a kincstári költsé-
gvetés veszteségei miatt to-
vábbi levágástól tartanak.

MINDEN NEMZETISÉG ÖNKORMANYZATAT BIZTOSITANA A
REVIZIO UJ ELGONDOLASA — A SZLOVÁKOK TELJES
AUTONOMIAT KAPNANAK, ERDELYT ÉS A DÉLVIDÉK KÖZ-
ICAZGATASAT MEGOSZTANAK EGYMASSAL A NEMZETISÉ-
GEK — A ROTHERMERE VONALIG TOLNAK KI A CSONKA-
ORSZAG HATARAT, HOGY VISSZAKERULJENAK A
MAGYAROKKAL SURUN LAKOTT VIDEKEK

Már november 17-ikén jelen-
tette a "Kanadai Magyar Újság",
hogy a modern magyar külpoli-
tika egyik legnagyobb láng-
elméje, Bethlen István volt mi-
niszterelnök angliai körutrá in-
dult, hogy eleget tegyen a brit
tudományos és politikai intéz-
mények meghívásának. Azóta a
híres oxfordi és cambridgei e-
gyetemeken, továbbá a "Royal
Institute for International Af-
fairs" diplomatikából álló tag-
ga előtt olyan fontos kijelenté-
seket tett Bethlen, melyeknek
még messze kiható fejleményei
lehetnek nem csupán a magyar,
de az európai politikára is.

Az új magyar revíziós politika
emberséges elvel, mindenegyes
nemzetiségnek önálló állami é-
letet biztosító célkitűzése való-
sággal átitott erővel hatott az an-
gol politikai felfogásra. Ha szám-
bavesszük azt, hogy már eddig
is több, mint kétszáz angol kép-
viselő írásban kérte a brit kor-
mány közbelépését a trianoni
békeszerződés revíziója érdeké-
ben, könnyen következtethe-
tünk arra a hatásra, amit Beth-
len angliai előadókörutja le-
vett. Örömmel töltötte el minden
kanadai magyart, hogy az elő-
készítés munkájában lapunk
volt szerkesztője, Hordósy Iván,
a Revíziós Liga londoni titkára
is tevékeny részt vett, sőt Beth-
len Istvánt angliai körutján el
is kísérte.

Jellemző a magyar álláspont
pontos körvonalazásának szen-
zációs erejével ható sikerére,
hogy a kisanant kormányai a-
zonnal minisztertanácsot hívtak
össze Prágába, Belgrádban és
Bukarestben. Közös megállapo-
dás után azután úgy döntöttek,
hogy Benes cseh külügyminisz-
ter Párisba, Maniu volt román
miniszterelnök pedig haladéktan-
lanul Londonba utazik, hogy
mentessen — ami még esetleg
mönthető. Bethlen diplomata
felkészültségére jellemző azon-
ban, hogy már előre gondosko-
dott a konvenció feltét kisanant-
vezérek rajzásának leszerelésé-
ről és egyenesen Maniu és Be-
nes — csupán hirdetett, de be-
nem tartott — elveivel tört utat
a revízió érdekében.

Mi, az Óhazától távol élő ki-
vándorlók nagy megnyugvással
állapíthatjuk meg, hogy kikris-
tályosodott revíziós politikának
nem ismer különbséget Nagyma-
gyország lakói között, nem a-
kar semmiféle előnyt biztosítani
sem a magyar, sem pedig bár-
mely más nép számára, csupán
egyenlő elbánást, jogot, igazsá-
got és — megélhetést követel a-
zok részére, akik a Kárpátok
övezte otthonukban a mai nap
nagyobb darab kenyérhez vol-

tak szokva a szerencsétlen há-
toru előtti "elnyomatás" boldo-
gabb korában.

Az angol közvélemény által
oly őszinte lelkesedéssel fogad-
ott magyar állásfoglalás dia-
dalrajtusa nem csupán a ma-
gyarság imádságát váltaná va-
lóra, de mindazon nemzetiségek
kívánságait is teljesüléséhez se-
gítené, akik méltán elégedetle-
nek a mai állapotokkal szemben.
Teljes autonómiát biztosítana
tehát az új megoldás ugy Szlo-
venszko ólakosságának (tehát
tót testvéreinknek és nem a
betolakodott cseheknek!); to-
vábbá olyan formában oldaná
meg Erdély és a Délvidék kérdé-
sét, hogy mindkét elszakított ter-
ületen az odaváló illetőségű és
nem régábeli, illetve ószerbiai
lakosság nemzetiiségi szá-
márányban vennie át a tizenöt év
alatt meggyűlölt "felszabadít-
ók" ragados kezéből az ural-
mat.

A magyarság semmiféle kü-
lönös kedvezményt nem élvezne
ezen megoldás alapján, ami tu-
lajdonképpen a békeszerződésnek
nemzetközileg elfogadott és a
"hódítók" által is aláírt, de so-
ha be nem tartott kisebbség-
védelmi szakaszából magától ér-
tetődik. A magyarral teljesen e-
gyenlő polgára lenne Szlovensz-
kónak, Erdélynek és a Délvidék-
nek a szlovák, a német, a szerb
és az oláh és közös megyezéssel
— Budapesttől teljesen függet-
lenül! — kormányoznák orszá-
gukat.

Magától értetődik azonban,
hogy a Csonkamagyarország
határaihoz közeledő és tulnyo-
mórész magyarokkal lakott te-
rületek nem az új államalakula-
tok keretében, hanem a jelenleg
is magyar igazgatáshoz csatla-
kozva keresnek boldogulásukat.
Ezen a megoldás ellen annyil-
val kevésbé lehet bárkinnek is
kifogása, mert hiszen amennyi-
vel több magyar kerül a Cson-
kaországba, annálval kevesebb
honfitársunk marad az utjonnan
alakított független államok-
ban, ezáltal növelvén az ottani
nem-magyar elemek befolyását
a saját autonóm kormányzati
ténykedésükben.

Lényegében tehát az ilyen
megoldás lemondana ugyan —
politikai szempontból — az e-
zeréves Nagymagyarország ha-
táraitól, hogy cserébe a meg-
csönkített országtagtészter sze-
vesen kapcsolódó tisztán magyar
területek magyar közigazgatás
alá kerülhessenek és a jelenlegi
fegyverkezés, vámháború és a
mind környéktelebb adózás ke-
lyett zavartalan cserélhessék ki
árulát és terményeiket az em-
Folytatás a 3-ik oldalon

LEGUJABB HIREK

SZAZ ÉLETET követelt a "kanadai" hideg Európában, a rettenetes vi-
harban Magyarországon négy ember vesztette életét, noha a kórköztől csak
húsz fokos volt a hideg, azaz zéró alatt 4 fok Fahrenheit. Erdélyben napos
késéssel közeledtek a vonatok, ami az oláhok igazgatását ismervén — nem
újra!

LONDON ES RÓMA Páris ajtaján dörömböl az igazi béke érdekében.
Simon angol külügyminiszter hamarosan meglátogatja Európa több fővárosát
és a lefegyverezés érdekében tárgyalásokat fog folytatni. Allitól Mussolini
hajlandó Párisba is elmenni, csak hogy a Népszövetség reformját megvalósít-
hassa a rendet teremtsen Európában.

MASFEL millió gallon pálinkát vihet be hónapoként Kanada az Egye-
sült Államokba a két ország közötti legújabb megállapodás értelmében. Ez a
menyiség hatzszor annyi, mint Olaszország szesz-kvótája, amely viszont ma-
gasabb minden más európai ország beviteli engedélyénél.

DECEMBER 15-ikén hat európai állam fizetett kamatot amerikai tar-
tozás után, Magyarország azonban értesítette Washington, hogy jelen gas-
dasági helyzetében képtelen eleget tenni kötelezettségeinek. Franciaország
szintén elmaradt esedékes részletfizetésével, ugyancsak haladéktól kért Bel-
gium, Észtónia és Lengyelország is.

"HAZADNAK
RENDELTELENT
LEGY HIVE, OH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

"CSOKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSZÁGI"

FIZESSENEK A VAGYONOSAK!

A kormány újra engedélyezte az inségadót. Nemcsak Budapest, hanem a többi városokban is megengedi az egyszerű inségadó kivetését. Ez újabb nagy áldozatot jelent a vagyonosabb lakosság számára, de szívesen áldoz mindenki, mert a téli nyomort csak így lehet megszüntetni.

A főváros körülbelül 20 millió pengő jövedelemre számít az újabb engedélyezett inségadó hozadékból. Liber Endre alpolgármester már ki is dolgozta az inségadóprogramot és aki ismeri az alpolgármester nemes szívét és erélyét, úgy biztos abban, hogy az idén sem fognak a nyomorgók szükségét szenvedni. Az eddigi tervek szerint napi hetvenezren kerekedik be a főváros. Kénytelen emelni az ingyenebédék számát, mert a központi nyilvántartó által eléterjesztett adatok szerint a nyomor az idén még nagyobb, mint tavaly volt.

Liber Endre alpolgármester még az elől sem zárkózik el, hogy a szükséghez képest a napi ingyenebédék számát még magasabbra emeli. Ezt másképpen nem lehet elérni, mint úgy, hogy a főváros a legmesszebbmenő módon takarékoskodik, az alpolgármester maga vizsgálja

át az inségprogram minden egyes részletét és olyan újításokat léptet életbe, amelyek révén a rendelkezésre álló összegből sokkal több embert lehet segíteni, mint tavaly.

A "Kanadai Magyar Ujság" munkatársának Liber Endre alpolgármester a következőket mondotta:

— Igazán boldog vagyok, hogy ezt a nehéz problémát sikerült újra megoldani. Nagyon jó tudom, hogy senki sem fizet szívesen adót, de olyan kivételes időkben élünk, hogy a szegények ellátásáról mindenkinek gondoskodnia kell. A most kibocsátott rendelet 20 százalékos

külsőt engedélyez. Csak az egész kicsi jövedelmeket mentesítjük az inségadóról. Azok a keresetadók után adóznak, azok inségadóról természetesen nem fognak fizetni.

A főváros még ebből az adóból sem tudja előteremteni a téli inségadók minden költségét. Eppen ezért nagyobb összeget vettünk fel. Meg vagyok arról győződve, hogy ezt senki sem fogja kifogásolni, annak ellenére, hogy Budapest idei költségvetésére már ráfizet. A mi törekvésünk az, hogy a magyar fővárosban ne legyen éhez ember és ezen célunkat el is kell érünk!

PAIZS ÖDÖN

Bajt okozott a dollár zuhanása

Magyarországon csak a közhivatalnokoknak van nyugdíjuk, más foglalkozási ágak is csinaltak nyugdíjpénztárakat, de ezek valamennyien biztosítási alapon dolgoztak. A szabad pályán működők életbiztosításokat kötöttek és így akarták a jövőt a maguk számára biztosítani.

A dollár árfolyamának zuhanása megint a kisembereket érintette. A legtöbb dollárban kötötték biztosítást, mert azt hitték, hogy az amerikai pénz a

legbiztosabb. A biztosított emberek most nagyon rosszul járnak, mert már eddig a dollár-omlás közel hétmillió pengő vesz ki a biztosítottak zsebéből.

Egy gyakorlati példával világosítsuk meg a kérdést, hogy láthassuk, mit jelent a dollár értékének hanyatlása a biztosítás ügyében. Valaki 1925 márciusában ezer dolláros biztosítást kötött husz évre. Pontosan fizette az évi 45 dollár díjat, ez nyolc év alatt 360 dollár, ami 5.70-es

árfolyamon számítva 2060 pengőt tett ki.

Ha vissza akarná vásároltatni, vagy kölcsönt akarna az eddig befizetett pénzére venni, akkor igazság szerint járna neki 225 dollár. A dollár eredeti értékében ez kitenne 1280 pengőt, de nem lehet többet kapni egy-egy dollárért, mint átlagosan 4

pengőt, vagyis ebben az esetben 900 pengőt. Aki tehát befizetett 2060 pengőt, az most csak 900 pengőt kaphat.

Ez a mai helyzet. De hogy mi lesz holnap? Erre a kérdésre senki sem tud válaszolni. Olyan korban élünk, amikor senki lát-hat a jövőbe.

p-8-

Vádirat a „béke” ellen

Megjelent Tyler népszövetségi biztosi jelentése Magyarország költségvetésének súlyos problémáiról. A nemzetek szövetsége pénzügyi bizottságának magyarországi megbízottja nem túlságosan kedvező helyzetet fest Magyarország helyzetéről. Bár a pénzügyi év első negyedében 5%-kal emelkedtek a bevételek, a kiadások pedig három év alatt husz százalékkal csökkentek, még sem lehet számítani a 76 millió pengős deficit csökkenésére.

Az utóbbi két évben 32 százalékkal emelkedett az állam adósága. Az adófizetők nem bírják már el a terheket. Ezek tulterhe lése folytán 310 millióra szaporodott az adóhátralék. A kincstár szükségleteit tovább szűkítte ni nem lehet, valószínű, hogy a deficit eltüntetésére az idén is belföldi kölcsönt kell felvenni.

A jelentés nem jelöli meg a könnyítés módját, de valósággal vádirat a szerencsétlen békeszerződések ellen. Hiába volt jó termés az idén, hiába adta el termésk és árufelteleget külföldön az ország, hiába szorgoskodott a takarékoskodott a magyar: a békeszerződések olyan gazdasági

viszonyokat teremtettek hogy ilyen élethelehetőségek között lehetetlen boldogulni — ezt írja szószent Royal Tyler, a számtól amerikai közgazdász.

GYÖNYÖRŰ AZ "IZA NÉNI"

Fedák Sári "Iza néni" című filmje az első komoly irredenta film. A nagy magyar színésznő maga írta meg egy selmecbányai tanítósnő tragédiáját, akit a cséhek elkergettek arról a helyről, ahol őt mindenki szerette. Nem vitt magával mást, mint Kossuth Lajos képét. Csonka-magyarországon a forradalmi idők szegényes világa fogadta. A lányt elragadja a forgószél, Párisba kerül, ahol énekével és muzsikájával sok pénzt keres. Ő maga éli tovább egyszerű életét de küldi haza a pénzt, hogy a magyarok magyarok maradhassanak a nehéz küzdelemben.

IDŐSZERŰEN

— Na öreg, mivel foglalkozik ezekben a napokban?
— Butoreladdással.
— Ad el sokat?
— Csak a sajátomat.

VAN SZERENCSENK TISZTELT ÜGYFELEINKET ÉRTESITENI,

HOGY HOSSZAS TÁRGYALÁSOK UTÁN SIKERÜLT MEGÁLLAPODAST LÉTESITENUNK AZ ÓHAZAI BANKOKKAL, AMELY LEHETŐVÉ TESZI AZT, HOGY A KÁBELLEN KÜLDÖTT PÉNZKÜLDÉSEK LEGKÉSŐBB NYOLC NAPON BELÜL LESZNEK KIFIZETVE. ILY MÓDON TEGYEN KIKÜSZÖBÖLTÜK AZON KÉSÉSEKET, AMELYEK SAJNOS A MULTBAN NEHA ELŐFORDULTAK ÉS AMELY KÉSÉSEK HELYEHOZÁSA TETEMES ANYAGI ÁLDÓZATTAL VOLT ÁLTALUNK ELÉRHETŐ.

KÁBELDIJ CSAK 25 CENT

REMÉLVÉ, HOGY EZEN JELENTÉSÜNKET TISZTELT ÜGYFELEINK FŐLEG A KÖZELGŐ KARÁCSONYI ÜNNEPEKRE VALÓ TEKINTETTEL, ÖRÖMMEL FOGLJAK TUDOMÁSUL VENNII ÉS NAGYBESZÜ PÁRTFOGÁSUKKAL FOGLJAK IRODÁNKAT TOVÁBBRA IS KITÜNTETNI.

Mint eddig, minden pénzküldőnk egy, a címzett által sajátkezűleg aláírt nyugtát kap kézhez. — Ha családját vagy menyasszonyát óhajta kihoznai, mi készséggel állunk rendelkezésére a szükséges okmányok beszerzésében és a hajójegyet kedvező részletfizetéssel is tudjuk adni.

ÓHAZAI BÉLYEGEK — KÖZJEGYZŐI IRODA — FELVILAGOSÍTÁSOK!

ALEX. A. KELEN LIMITED

1456 City Hall Ave. MONTREAL, Que.

Nátha! Influenza! Torokfájás!

RENDES KISERŐI AZ ŐSZI IDŐVÁLTOZÁSNAK. ALIG VAN HAZ, AHOL MINDENKI EGÉSZSÉGES. — A VALÓDI

DIANA SÓBSORSZESZ

Ilyenkor nem hiányozhat óvatos emberek háztájiáról, mert ugy a fertőző elhárításában, mint a már bekövetkezett megbetegedések enyhítésében, a fájdalomcsillapításában, az általános közérzet javításában és az egészség gyors helyreállításában nagy szerepe van.

Mint száj- és torokfájás, meggyógyítja a baktériumok elszaporodását. — Mint bedörzselő szer a szervezetet felüdíti és a kínos fájdalmakat elenyészteti. — KANADAI EGYEDÁRUSÍTÁS:

ALEX. LUKÁCS

244 JAMES ST. NORTH, HAMILTON, ONT.

FORRADALOM EGY MÁS VILÁGON

— Szándékomban van ott letelepülni...
— Ezt nem mondhatta komolyan...
— ...letelepülni, ami nem jelenti azt, hogy magam is vaddá kívánok lenni.
— Tehát visszatér csakhamar ugye? — kériélé hízeltő hangon.

Tycho kilépett az erkélyre és tekintete belemélyedett a csillagokkal telehintett déli égbolba. Az asszony melléje sietett s hevesen mondta:

— Ha eltöltött szándékától nem tudom eltéríteni, hát menjen, de tudja meg, hogy el valahol valaki, akinek gondolatai mindig magával járnak!

Tycho mélyen ráhajolt az eléje nyújtott fehér kezekre és szó nélkül megcsókolta előbb az egyiket, azután a másikat.

...

— Nem vetted észre Anna, hogy ez a kalandor meglátott valamit? — kérdezte a férj az asszonyt.

Anna hallása felfogta a szavakat, de elméje nem volt képes azokat feldolgozni. A kalandor! ... meglátott valamit! ... melyik az a szó, amelyik mélyebben marokl zavaros öntudatába. Melyik okozza a kint? Melyik rejti a váratlanul szemközt fordult veszedelmet?

Alig tudott kibontakozni a messzire elkalandozott eszmekapcsolódásból. Végre sikerült medrébe visszaparancsolni eszméldést, de azért csak sejtésszerűleg, homályos ködön át érezte, hogy a becsült férfi megalázása révén sérelem, kiszámított, jól irányított sérelem érte, még pedig fenyegető veszély kíséretében.

Úra akart lenni higgadságának, azért még várt néhány másodperc:

— Tychoot érted?

— Vajon kit érthetek?

Leányágának májusi virágzásában jártak Anna gondolatai. Láttá önmagát, amint kacagva üzi az elgurult labdát, miközben kurta, fehér ruhájának sárga vállszallagja röpködött a légben és kibomlott haja hosszasan uszott utána. Feltűzött kötényéből tékozolva hullajtotta el a szánszorszépéket, margaretták és a bársnyos leánykőköröscinből álló zsákmányát. Csodálkozva érezté arcát kigyulni a vidám nasmámet közeledtével. Legyőzte kíváncsiságát, a bokrok közé futott, hogy elrejtse ruhájának

— 14 —

DRUMÁR JÁNOS

rövidségét. Előtte állt az a kép, amikor a násznépesség vijjongása váratlanul összetalálkozott a szemközt jövő temetésnek komor zsolozsmájával. Akkor nem is érezte oly bántónak ezt a kínos ellentétet, csak arra tudott figyelni, miképp hal el a kacaj a vágató kocsisoron véges-végig, hogy miképp döbbennek meg az arcok, előbb az első szekéren ülőké, majd a többieké is, amint tovább és tovább terjedt a szívetek elmémitő hidegség.

Miért bontakozott ki ez a kép Anna lelki világában? Mi gerjesztette életre a rég elszunnyadt emlékezetet? És még ebbe a képbe is belecsendült a vészharang kongása, a riasztó szózat: Eg feleltet a tető!

Ostort a megvadult, elszabadult képzeleteknek! Hamar, gyorsan! Világosságot! Világosságot minden áron! Ha lelke nyugalmával is kellene azt megváltania!

— Ugy?!! Tehát Tychoról van szó? — ismételte vontatottan. — És mit akarsz mondani Tychoról?

— Azt, hogy belát kártyáinkba. Azt, hogy nem a szép szemidért keresi fel házunkat heteként, már hat hónap óta — hanem, mert száglassa nyomra bukkant.

Persze, persze; azóta, hogy Tycho alakja először felmerült estélyeiken, — azóta, hogy annak megszédültését magára vállalta volt — nagyot fordult a helyzet. Most a saját lelken érzé azt a bilincset, melyet Tycho kezeire szánt. A hazamos együttlét, a nyílt jellem felismerése nyomán ma egészen másképp áll vele szemben, anélkül, hogy ennek következményeire csak gondolt volna is. A kész hadicsebb észre nem vehetőleg elrejtett sarkantyuk egymásután töredtek le az igaz vonzódással fejlett ismeretlenségben s most rémülve látta önmagát állani a tűzknák felett, melyeknek gyújtószínőrt már kigyullasztották Karahoz szaval. Mégis önmagát állatva, bizonytalan hangon szólt:

— Tycho! bízzad reám! Majd ajkára teszem újajmat!

— Nem gondolod, hogy tulbecsülöd erődet, mikor hallgattást ígér az ő nevében? Csak nem képzelsz oly könnyelműnek, hogy továbbra is szereplésedre támaszkodj. Ezt az embert el kell hallgattatni!

— Mit akarsz ezzel mondani? — kérdi, ijedségét leplezni nem tudván.

— Oh, ne okozzon neked szívszorongást! Az én módszerem kevésbé romantikus, de célhoz vezetőbb.

— 15 —

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BÉKES MEGYE

Vasvillával kergette el a végrehajtót Fülöp Lajos gyulai földműves, mert el akarták vinni a tehenét. A Riska tehen otthonmaradt de Fülöp ellen hatósági közeg elleni erőszak miatt megindult az eljárás. A gyulai örvényszék az elkeseredett embert 15 napi fogházra ítélte ugyan, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

FEHÉR MEGYE

Székesfehérvárott a "Konkordia Temetkezési Vállalat" kiskatáiba kitétték a következő gyászjelentést: Világhy Tibor, élt 58 évet. Világhy Tibort senki sem ismerte, csak nagynehezen tudták kinyomozni előéletét. A halottat Amerikából szállították Székesfehérvárra, mert az elhunytak az volt a kívánsága, hogy hazai rögben akar pihenni. Világhy Tibor 28 esztendősen korában szállított hajóra és kivándorolt az új világba. Sokáig senki sem hallott róla, majd hírek érkeztek, hogy sikerült megélhetést biztosítani. Amerikai lányt vett feleségül és aztán nem levelezett senkivel. Egy szép napon hozták a koporsót, amelyben a sok kalandot átél magyar ember testét pihent.

GYÖR MEGYE

Sorozatos késéssel kapcsolatos verekedés történt egy vasárnap éjjel Bonyrétafal közszében. A véres verekedés, amelynek három életveszélyes sebesülte van, a Hangya-vendéglőben játszódott le. A csöndesen iddögálók közé belépett a két Móder-testvér, a huszonnyolc éves János és a huszonhat éves Sándor, akik mindketten híres verekedők hírében állanak. Pár percig békésen iszogattak, majd felkapta a boros üvegeket az asztalról és a kocsma közönsége közé dobta. A verekedés zajára rendőrök kerültek elő, akik Farkas Jánost letartóztatták. Mind a három sebesült eszméletlen állapotban vitték be a győri kórházba.

JASZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

Karcagon a legelősebb a kenyér. A karcagi pékek a jó kenyérral megint az éle kerültek és ehhez még csak azt kell hozzátenni, hogy a jó kenyér olcsó is. Husz fillérért adják a fehér, foszlósleű, krumplicmentes kenyér kilóját és 16 fillért a félharm kenyert. Tehát a kenyér legalábbis félányiba kerül odahaza, mint Kanadában.

KISKÜLLÖ MEGYE

Magyar házat épít Dicsőszentmártonban a magyar párt. Meg kellett élnünk azt is, hogy Erdélyben a magyarságnak keservesen kell küzdenie azért, hogy fennmaradjon. A vármegye nagyobb községeiben, mint Bálfalván, Mikfalván és Balavásáron kisebb kulturakot létesítenek. Ezekről a helyekről ugynevezett repülőbizottság fogja felkeresni a különböző falvakat, ismeretterjesztő előadásokat fognak tartani és a magyar kulturát ápolják. A magyarok létesítettek már egy Termelő és Értékesítő Szövetkezetet is, hogy a magyarság gazdasági erejét megvédjék.

NAGY-KÜLLÖ MEGYE

Medgyesről három száz és egy rumán munkanélküli együttesen a közeli Buzd községbe ment, hogy ott szőlőt lopjon. A szőlőcsőzt a négy ember halállal fenyegette meg, ha utjukba áll. A csőzt erre beszaladt a faluba, összecsozdította a lakosságot, majd kimentek a szőlőbe, hogy a tolvajokat elfogják. Az utóbbiak egyike elmenekült, az ott maradt három szőlőtolvaj közül pedig a lakosság kettőt agyonvert, a harmadikat pedig haldokolva kórházba kellett szállítani. A vizsgálat megindult, amelynek során már eddig is több embert letartóztattak.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE

Tisza István, az 1918 októberi "őszirózás" forradalomkor meggyilkolt nagy magyar államférfi volt alkalmazott Nagykovácsiban gyászünnepelet rendeztek, amelyen részt vett a község vezetősége és lakossága. Az emlékünnepelel szónoka Tisza utolsó komornyikjának fia, ifj. Lavicska János nagykovácsi lakos volt: beszéd keretében fenyőkoszorút helyezett a hősök emlékművére, amelyen az első név gróf Tisza Istváné, aki tudvalevőleg minden erejét latbavetette, hogy a hadüzenetet megakadályozza.

Apróhirdetések előre fizetendők

Jegyeket hirdetés 50 cent. Hírom-
kor közlés \$1.25. Kijelölje be Money
vörösen vagy tölgyöven a közönség
hirdetéseit.

DEL-ONTARIOI leveles dohányok, finom, narancs-sárga 5 font \$1.50, gyenge, édes Kelly dohány 5 font \$1.00, ha a két fajtat összevegyítjük nagyon kellemes samatu cigarettá-dohányt nyertünk. PIPA-dohányok 10 fontos csomagként Ontarióból \$1.25, Quebec és Manitobából \$1.40, Sask. és Nova Scotiából \$1.65, Albertából \$1.80, British Columbiából \$1.90. Joseph Horváth AMHERSTBURG, Ont. 60-62-64

FELES-FARMRA társat keresek, csúdos embert butorral és néhány száz dollár tőkével. Kompanya farmon hely biztosítva van. Dohánytermelésben jártasság nem okvetlen szükséges. Leveleket John Székely, R. R. No 3 DELHI, Ont. címre kérek. 61-3-5

49 EVES örvényember, kanadai polgár, házasság céljából olyan idősebb hajadon vagy özvegyasszony ismerettségét keresi, aki szeretne farmon lenni míg a helyzet megváltozik. Szakmám géplakatos. Csakis komoly nők irjanak fényképes leveleket az alábbi címre: John Svarczkopf, Box 57 AMHERSTBURG, Ont. 61-3-5

DITTON A.

Winnipeg 298 Selkirk Ave alatt valódi ÓHAZAI műkésztő műhelyt nyitott és a legfrissebb munkákat jutányos áron vállalja, garanciával. Borotva ... 50c. Hajnyírógép. 75c. Olajak ... 25-35c

GABONA - TÖZSDE

BUZA — változatlan
No 1 60 cent; No 2 57 c; No 3 55 c
No 4 52 c; No 5 49 cent.
ZAB — 2 centtel emelkedett
No 1 CW 30 cent No 2 CW 27 cent
ARPA — változatlan
No 3 CW 34 cent, No 4 CW 32 cent
LEN — 6 centtel emelkedett
No 1 CW \$1.43 No 2 CW \$1.39
ROZS — változatlan
No 1 CW 41 cent No 3 CW 37 cent

PÉNZ-PIAC

(A Canadian Press dec 12-i jelentése)
Amerikai dollár, vételnél 30.99
Angol font \$5.08
Magyar Pengő 27.80 cent
Cseh korona 4.64 cent
Jugo dinár 2.10 cent
Rumán leu 1.01 cent
Budapesti jegyzés 1933 nov. 28-án
Kanadai dollár P 3.54-3.74
Amerikai dollár P 3.55-3.65

ÁLLAT - VÁSAR

SZOPÓS BORJU
Jó 5.00 — 6.00
Gyenge 3.50 — 4.50
TINGO — változatlan
Jó 3.25 — 4.00
Közepes 2.50 — 3.00
OKOR — változatlan
Jó 3.00 — 4.00
Közepes 2.25 — 2.75
Szány 1.50 — 2.00
BIKA — változatlan
Jó 1.00 — 1.15
Szány75 — .85
SERTÉS — változatlan
Válogatott 5.25
Nehéz 4.75
Könnnyű 4.75
No. 1. koca 4.00
No. 2. koca 3.50
BARANY — változatlan
Jó 5.50 — 6.00
Szány 2.50 — 3.50
BIRKA — változatlan
Jó 1.25 — 1.50
Szány75 — 1.00